

13. MBU/ØU/KB - Orientering om PFAS, Albertslund

Åbent - 09.00.00-P20-1-23

Anledning

Forvaltningen orienterer om den foreliggende viden om PFAS i Albertslund samt om forventede miljø- og sundhedsmæssige indsatser.

Sagsfremstilling

PFAS (Perfluorerede og polyfluorerede alkylstoffer) udgør et alvorligt problem for miljø og sundhed, da stofferne er meget svære at nedbryde og ophobes i fugle og pattedyr. Viden om kilderne til PFAS-forureningen stiger i øjeblikket uge for uge i takt med, at der på landsplan foretages nye undersøgelser.

En række af de kilder, som Region Hovedstaden mistænker for at være årsag til forurening med PFAS, findes i Albertslund eller har tidligere været aktiviteter i kommunen. Det gælder f.eks. affaldsdeponier og fyldplads for byggeaffald, som der er flere af i kommunen, tidligere renserier, nuværende affaldshåndteringssteder, vaskehaller, metalforarbejdende virksomheder, trykkerier, m.fl. Der foreligger ingen samlet viden om hvor eller i hvilket omfang, der tidligere eller idag benyttes PFAS holdige produkter i Albertslund.

Viden om omfanget af PFAS-forurening i Albertslund kommer primært fra Region Hovedstadens målinger på grundvandet. Der er foreløbig fundet PFAS på 14 ud af 16 PFAS-undersøgte matrikler, størstedelen fra Hersted Industripark. Se desuden vedlagte bilag for et overblik over den aktuelle viden om PFAS i kommunen.

Forvaltningen forventer i 2023 at igangsætte nedenstående indsatser og mindre undersøgelser for at komme nærmere en vurdering af PFAS-situationen i Albertslund:

- Udtage vandprøver og måle for PFAS hos de syv enkelt-indvindre, der er i kommunen
- Udtage vandprøver og måle for PFAS i St. Vejleå og/eller udtage jordprøve af det øvre jordlag fra de våde enge
- Opfordre HOFOR til at udtage prøver og måle for PFAS i sediment i søer og i regnvandsbassiner.
- Tilrettelægge og gennemføre undersøgelse for PFAS på kommunens arealer, der udlejes til græsning med kvæg
- I samarbejde med BIOFOS kommunerne, som del af de obligatoriske tilsynskampagner på miljøområdet for virksomheder, måle for PFAS fra affaldsdeponier og affaldshåndteringssteder og indkredse mulige initiativer til at forebygge forurening.
- Samle og lægge information på kommunens hjemmeside om PFAS i kommunen, så borgere, naturgrupper og andre interesserede kan holde sig informeret om de lokale forhold i Albertslund.

Økonomi

Forvaltningen budgetterer med 100.000 kr. til indsatserne i 2023 (driftskonto "2010 Miljø, Byg og Brand").

Lovgrundlag

Miljøbeskyttelsesloven : Lov om miljøbeskyttelse Jf. lovbek. nr. 5 af 3. januar 2023. Miljøbeskyttelsesloven indeholder et generelt forbud mod at tilføre miljøet forurenende stoffer.

Miljøfarlige stoffer reguleres som udgangspunkt ved kilden gennem regler for specifikke aktiviteter eller produkter, der kan forurene. Fremstilling, markedsføring og anvendelse af kemikalier reguleres overordnet af EU's kemikaliereregulering, REACH

Vandforsyningsloven : Lov om vandforsyning m.v. jf. lovbek. nr. 602 af 10. maj 2022 . Vandforsyningslovens § 64 giver kommunen mulighed for at foretage undersøgelser og få analyseret prøver på drikkevandet. Indsatser i forhold til PFAS forventes i vid udstrækning af blive integreret i den forestående opdatering af handlinger til kommunens indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, der udarbejdes efter vandforsyningslovens §13a.

Indstilling

Direktøren for By, Kultur, Miljø & Beskæftigelse indstiller,

1. at orienteringen tages til efterretning.

Bilag

- Fakta om PFAS

Til MBU, Bilag til orientering om PFAS

Kort om PFAS

PFAS (Perfluorerede og polyfluorerede alkylstoffer), der består af mere end 4700 kemikalier, er en gruppe af almindeligt anvendte menneskeskabte kemikalier, der akkumuleres over tid i mennesker og i miljøet. De kaldes "evighedskemikalier", da de er ekstremt vedholdende i både vores miljø og krop. De svært nedbrydelige stoffer kan føre til sundhedsproblemer, såsom leverskader, skjoldbruskkirtelsygdom, fedme, fertilitetsproblemer og kræft. De mest kendte forbindelser er PFOS, der har været anvendt i både forbrugerprodukter og i fx brandskum, og som i dag er forbudt at bruge.

Dato: 9. februar 2023
Sags nr.: 09.00.00-P20-1-23
Sagsbehandler: bgj

Hvad ved vi om PFAS i Albertslund, og hvad ved vi ikke?

Om kilderne: Viden om kilderne til PFAS stiger i øjeblikket uge for uge, i takt med at der på landsplan foretages undersøgelse for PFAS. Beredskabsstyrelsen oplyser, at der ingen brandøvelsessteder har været i Albertslund. Men der er mange andre kilder til PFAS. Regionen har en foreløbig liste over mulige kilder til PFAS: Ved affaldsdeponier og affaldshåndtering, renserier, metalforarbejdende virksomheder, fyldplads for byggeaffald, trykkerier, vaskehaller mfl. Flere af kilderne findes eller har tidligere været aktiviteter i Albertslund.

Om drikkevandet: Der foretages regelmæssig kontrol med drikkevandet fra den almene vandforsyning, som HOFOR står for, og som sikrer at grænseværdierne bliver overholdt. Der er i 2021 fundet PFAS i en af borerne i Vridsløselille vandværk. De målte værdier er under drikkevandskriterierne og boringen er af andre årsager lukket ned og bliver ikke længere anvendt.

Der er ikke målt for PFAS hos enkelt-indvinderne i kommunen. Miljøstyrelsen har i 2022 skrevet til kommunerne, at de har pligt til at handle og undersøge forholdene nærmere hos enkelt-indvinderne, hvis vi vurderer, at der er en mulig risiko for at deres drikkevandsboringer og -brønde kan være forurenede med PFAS.

Om grundvandet: Regionen har undersøgt for PFAS i grundvandet på 16 lokaliteter i Albertslund – primært lokaliteter i industriområdet. Der er målt forhøjede PFAS værdier på 14 af de 16 undersøgte lokaliteter (over grundvandskvalitetskriteriet for PFAS). Herudover har vi set grundvandsanalyser fra Risby losseplads og Naverland 26, der viser overskridelser på PFAS. Grundejerne er informeret. Regionen har meldt ud, at de ved fremtidige forureningsundersøgelser og monitoringer på grundvandet i Albertslund, også forventer at undersøge for PFAS.

BY, KULTUR, MILJØ & BESKÆFTIGELSE

Miljø & Teknik
Plan, Byg & Miljø

Albertslund Kommune
Nordmarks Allé 1
2620 Albertslund

mt@albertslund.dk
T 43 68 68 68

Om PFAS-forurenede grunde: Der foreligger i Danmark ikke viden om PFAS-baggrundsværdierne på almindelige private ejendomme og hvilket bidrag der evt. kommer med regnvandet. Regionen har udarbejdet en mistankeliste baseret på viden om aktiviteter forskellige steder i kommunen og kortlagte arealer. Pt. er der 82 lokaliteter i Albertslund Kommune mistænkt for PFAS-forurening. Det er denne mistankeliste, der danner baggrund for DR's artikler og oversigtskort om PFAS. [Her er de 15.000 steder, der mistænkes for PFAS-forurening - TV 2](#)

Om vandløb, enge og søer/regnvandsbassiner. Regionerne gennemfører i øjeblikket undersøgelser på vandmiljøerne 400 steder i landet. [Danske Regioner - Regioner har fundet PFAS i 29 vandløb](#)

Vandløb i Albertslund indgår ikke i Regionernes undersøgelser eller i planerne for den kommende tid. Regionen har ved undersøgelsens opstart vurderet, at de kortlagte lokaliteter i kommunen ikke udgør en risiko for målsat overfladevand. Der foreligger således ingen målinger på vandløb og sediment i Albertslund. Ishøj kommune har offentliggjort, at de har målt på vand fra St. Vejleå og fundet PFOS-værdier, der ligger 13 gange over kvalitetskriteriet i ferskvand, som er 0,65 ng/l. [PFAS i Store Vejleå og Lille Vejleå udgør ingen risiko \(ishoj.dk\)](#)

Miljø & Teknik afventer tilbagemelding fra HOFOR om, hvorvidt de har planlagt at måle for PFAS i regnvandsbassinerne i Albertslund.

Om spildevandet: Vi ved, at PFAS ligesom en række andre miljøfremmede stoffer udgør et problem i renseanlægget og skaber udfordringer for, at BIOFOS kan overholde udlednings- og miljøkvalitets-kravene. En nylig kampagne udført i et samarbejde mellem BIOFOS og BIOFOS ejer-kommunerne, indebærer målinger på en række problemstoffer ved prøvetagning indenfor forskellige brancher. Undersøgelsen viste især overskridelser af PFAS i spildevandet på lokaliteter med affaldsdeponi, affaldshåndtering, og metalforarbejdende aktiviteter. <https://www.danva.dk/nyheder/2022/biofos-opspor-er-miljoefarlige-stoffer-i-et-bredt-samarbejde/>.

Om fisk og kvæg: Der foreligger ikke undersøgelser af, hvorvidt der er PFAS i fisk i Tueholmsøen, hvor det er tilladt at fiske, eller om det er kritisk at spise kød fra kvæg, der er på græs i kommunen.

I Albertslund Kommune er der i 2006 indgået intern forpagtningskontrakt og naturplejeaftale mellem Toftegården / Dyregården og kommunens enhed for udlejning af grønne arealer. På nogle af de forpagtede arealer græsser dyr, hvoraf nogle af dyrene drikker vand fra St. Vejleå. Fra nogle af arealerne tages høslet til foder til dyrene. Dyregården oplyser, at de har ca. 200 dyr af forskellig slags, heraf ca. 15 kvæg og ca. 70 er får/lam. Efter slagting opbevares kødet på frost og sælges bl.a. til kantinen på Rådhuset. Fødevarestyrelsen har ikke været på besøg hos Dyregården, og de forventer heller ikke at få besøg.

Hvem er myndighed eller ansvarlig for hvad ?

Fødevarestyrelsen er myndighed på fødevarer.

Styrelsen for Patientsikkerhed er myndighed på området, når det gælder om vejledning af kommuner i områder, hvor der er fundet PFAS i miljøet.

Sundhedsstyrelsen afdækker de helbredsmæssige effekter i forhold til mennesker.

Regionen har ansvar for at lokalisere steder, der er under mistanke for forurening med PFAS-stoffer af grundvandet. Regionerne har desuden indsats

på kortlagte arealer, hvor jordforureninger udgør en risiko for overfladevand og skal inddrage disse i den offentlige indsats.

HOFOR har som forsyningsselskab opgaven med at vedligeholde kommunens regnvandsbassiner. Kommunen er myndighed på tilladelse til udledning af overfladevand fra regnvandsbassinerne.

Kommunen har ansvaret for i (samarbejde med de øvrige involverede myndigheder) at bidrage til at opspore forureningskilden i kommunen, meddele evt. forureningspåbud eller begrænsning samt for at informere borgerne :

- Miljø & Teknik har et overordnet ansvar som udlejer af arealer til kogræsning og naturpleje .
- Miljø & Teknik er myndighed på overholdelse af naturplejeplaner og vandområdeplaner med målsætninger om at opnå god økologisk tilstand inkl. god kemisk vandkvalitet.
- Miljø & Teknik har, udover regelmæssige miljøtilsyn med virksomheder og husdyrbrug, pligter i forhold til enkelt-indvinderne af drikkevand: Minimum hvert femte år at underrette enkelt-indvinderne om vandkontrol, foretage nærmere undersøgelser, såfremt der er begrundet mistanke om, at vandet i et vandforsyningssystem er sundhedsskadeligt, hjemmel til at foretage undersøgelser og få analyseret prøver af vandet i et vandforsyningssystem.

